

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ (Мінприроди)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел. (044) 206-31-00, (044) 206-31-64;
факс (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua Код ЄДРПОУ 37552996

на № _____
на № 048/18-17 від 14.03.2017

Народному депутату України
Котвіцькому І.О.

Про реагування на екологічні
виклики в зоні проведення АТО та
на прилеглих територіях

Шановний Ігоре Олександровичу!

Міністерство екології та природних ресурсів України розглянуло Ваш депутатський запит щодо реагування на екологічні виклики в зоні проведення АТО та на прилеглих територіях та в межах компетенції інформує, що:

1. Відповідно до Положення про державну систему моніторингу довкілля, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391, головними суб'єктами державної системи моніторингу довкілля, що здійснюють режимний моніторинг на стаціонарній мережі спостережень є: якості атмосферного повітря - Державна служба України з надзвичайних ситуацій; якості поверхневих вод - Державне агентство водних ресурсів України та Державна служба України з надзвичайних ситуацій.

2. Оцінка стану атмосферного повітря на територіях Донецької, Луганської, Запорізької, Дніпропетровської та Харківської областей проводиться Державною службою України з надзвичайних ситуацій на пунктах державної системи гідрометеорологічних спостережень. Зокрема, у лютому ц. р. систематичні спостереження здійснювались на території:

Донецької області у трьох містах - Маріуполь (на 5 постах спостережень за забрудненням атмосферного повітря (далі - ПСЗ), Краматорськ (4 ПСЗ), Слов'янськ (2 ПСЗ);

Луганської області у трьох містах - Лисичанськ (2 ПСЗ), Сєверодонецьк (1 ПСЗ), Рубіжне (1 ПСЗ);

Запорізької області - у місті Запоріжжя (5 ПСЗ);

Дніпропетровської області у трьох містах - Дніпро (6 ПСЗ), Кам'янське (4 ПСЗ), Кривий Ріг (5 ПСЗ);

Харківської області - у місті Харків (10 ПСЗ).

0023878

За даними спостережень у лютому місяці 2017 року в атмосферному повітрі 11 міст 5 областей випадків високого забруднення (далі - ВЗ) з концентрацією домішки вище 5,0 максимально разової гранично допустимої концентрації (ГДКм.р.) не зареєстровано.

3. Спостереження за потужністю експозиційної дози гамма-випромінювання проводилися у Донецькій області на 4 пунктах, Луганській області - 4 пунктах, Запорізькій області - 7 пунктах, Дніпропетровській області - 9 пунктах, Харківській області - 11 пунктах. За даними спостережень потужність експозиційної дози гамма-випромінювання знаходилася в межах природного фону. Випадків перевищення контрольного рівня 25 мкР/год не зафіксовано.

4. У зв'язку з складною соціально-політичною ситуацією у південно-східних областях України державний моніторинг стану поверхневих вод, що здійснюється Держводагентством, в басейні р. Сіверський Донець та річок Приазов'я з IV кварталу 2014 року скорочено майже вдвічі. Наразі Держводагентство проводить моніторинг якості поверхневих вод у Донецькій, Луганській та Харківській областях у 50 створах, в тому числі у басейні р. Сіверський Донець у 41 створі, а саме:

- русло Сіверського Дінця контролюється від кордону Харківської і Бєлгородської областей до водоструму с. Світличне у Луганській області;
- на річках Приазов'я у Донецькій області частково підконтрольним залишився суббасейн р. Кальміус і його права притока р. Кальчик (у районі м. Маріуполь), на яких Держводагентство проводить моніторинг у 3 створах;
- басейн р. Міус у Донецькій і Луганській областях, де розташовані транскордонні (з Ростовською областю Російської Федерації) створи спостережень, контроль якості не здійснюється.

Для визначення якісного стану поверхневих вод щомісячно виконується від 900 до 1500 інструментально-лабораторних вимірювань за гідрохімічними, токсикологічними, бактеріологічними, гідробіологічними та радіологічними показниками.

Найбільш забрудненими притоками басейну Сіверського Дінця є річки: Уди з суббасейном р. Лопань, (Харківська область), Казенний Торець і Бахмутка (Донецька область), Верхня Біленька та Нижня Біленька (Луганська область).

Через підвищеною природну мінералізацію та внаслідок антропогенного навантаження на ділянці після впадіння р. Бахмутка у р. Сіверський Донець до створу с. Світличне (406 км), спостерігається підвищений солевміст та жорсткості.

За сукупністю гідробіологічних показників стан водної системи басейну р. Сіверський Донець відповідає III класу якості вод - помірно забруднені. За екологічною оцінкою водні об'єкти (окремі ділянки) характеризуються як задовільні, слабко, або помірно забруднені (III клас якості 4 категорії). Води русла р. Сіверський Донець в Харківській області (Печенізьке вдсх.), р. Оскіл та Краснопавлівське вдсх. (канал Дніпро-Донбас) характеризуються як добре, досить чисті (II клас якості 3 категорії).

З метою удосконалення системи моніторингу поверхневих вод, Держводагентством за підтримки Донецької цивільно-військової адміністрації, за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища Донецької області розпочато проектні роботи з організації 2 автоматизованих постів контролю на руслі р. Сіверський Донець (вище та в місці забору в канал Сіверський Донець-Донбас). Такий моніторинг дозволить забезпечити визначення в реальному часі рівнів води та якісних показників (температура води, pH, ХСК, азот амонійний, нітрати, завислі речовини, електропровідність, розчинний кисень) для своєчасного вжиття заходів з попередження ризиків для питного водопостачання населення Донецької області з території Харківської області.

Крім того, спостереження за якістю поверхневих вод забезпечується і Державною службою України з надзвичайних ситуацій на пунктах державної системи гідрометеорологічних спостережень. Зокрема, у лютому спостереження за забрудненням поверхневих вод проводилися на території: Донецької області - на 2 водних об'єктах, у 3 пунктах; Луганської області - на 2 водних об'єктах, у 2 пунктах; Запорізької області - на 1 водному об'єкті, в 1 пункті; Дніпропетровської області - на 5 водних об'єктах, у 5 пунктах; Харківської області - на 2 водних об'єктах, у 2 пунктах.

Слід відмітити, що Донецькою обласною державною адміністрацією проводиться робота щодо впровадження автоматизованої системи моніторингу довкілля на території Донецької області, в рамках якої заплановано придбання стаціонарних та пересувних постів спостереження за станом атмосферного повітря, а Державною екологічною академією післядипломної освіти та управління при Мінприроді розроблено і надано пропозиції до розділу 1.8. Екологія та охорона навколишнього природного середовища проекту Програми відновлення миру на сході України: «Завдання і заходи з виконання Державної цільової Програми»,

З повагою

Заступник Міністра

В.М. Вакараш

